

Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

<https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Osvestrija nespējas indeksa anketa, latviešu valodā adaptējusi J. Guščina, 2016.

Apraksts balstīts uz Nadeždas Jeņičenko 2017. gada bakalaura darbā "Ar veselību saistīta dzīves kvalitāte pacientiem ar hroniskām muguras sāpēm" izmantoto aptaujas versiju, šajā darbā atrodama atsauce, ka instrumenta adaptācijas autore ir Jekaterina Guščina, 2016. gadā, Rīgā, diplomdarbā „Pulsveida radiofrekvences un transforaminālas glikokortikosteroīdu injekcijas ietekme uz asins plūsmu perifēros asinsvados”. Šī latviskotā versija ir psiholoģijas laboratorijas rīcībā.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

Oswestry Low Back Pain Questionnaire (*Spencer Cole, Sarah Dickey, Jess Godfrey, Noemi Gomez, Laura Grabowski, Haley Harrell, Laura Henderson, Jenn Hilmer, Kerry McLaughlin, Charles Miller, Carter Norbo, aYen-Yen Gee, 2013*).

3. Īss instrumenta vispārīgs raksturojums(ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Informācija no Nadeždas Jeņičenko 2017. gada bakalaura darbā "Ar veselību saistīta dzīves kvalitāte pacientiem ar hroniskām muguras sāpēm" sniegtās informācijas (šī versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā):

Viena no pasaules populārākajām anketām, ar kuru nosaka dzīves kvalitāti pacientiem ar muguras sāpēm. Tā sastāv no 10 nodaļām, kur katra vērtē konkrētai dzīves jomai. Osvestri aptaujas anketa sniedz visaptverošu un detalizētu priekšstatu par cilvēka stāvokli.

Osvestri aptaujas anketas rezultātus, atkarībā no iegūtajiem procentiem, var interpretēt:

1. viegls kustību ierobežojums. Pacients izjūt sāpes un grūtības pie sēdēšanas, stāvēšanas un priekšmetu celšanas, ir ierobežoti ceļojumi un sociālā dzīve, sāpes stipri neietekmē personīgo aprūpi, mājas darbus un miegu. Parasti pacients tiek ārstēts ar konservatīvām metodēm;

2. nopietns kustību ierobežojums. Pacientam sāpes ir stipras un tās ievērojami ierobežo ikdienas aktivitātes;

3. kropļojošas muguras sāpes. Sāpes ietekmē visus aspektus pacienta dzīvē. Ir inducēta pozitīva iejaukšanās;

4. Pacients ir guļošs vai arī pārspīlē sāpju interpretāciju.

Informācija no Evikas Papardes 2017. gada maģistra darbā veidotā apraksta ("Hronisku muguras sāpju radīta nespēja un sāpju pārvarēšanas stratēģijas"), kur atrodama atsauce, ka ir izmantota Milleres 2016. gadā adaptētā aptaujas versija, taču tās nav Psiholoģijas laboratorijas rīcībā:

Ar šīs anketas palīdzību tiks noteikta pacientu nespējas saistība ar muguras sāpēm. Anketa sastāv no 10 sadaļām (sāpju intensitāte, personīgā higiēna, smagumu celšana, staigāšana, sēdēšana, stāvēšana, gulēšana, sociālā dzīve, nodarbinātība/mājas solis, ceļošana).

Katra no 10 sadaļām sastāv no 6 apgalvojumiem (punktu skaits no 1 līdz 6), pacients izvēlas apgalvojumus, kas atbilst viņa spējām. Rezultāti tiek interpretēti procentuāli, izdalot minimālu nespēju, vidēju/mērenu nespēju, smagu nespēju, invaliditāti, pilnīgu nespēju.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem. Tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora ar lūgumu

izmantojot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām. Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai ([skat. reģistra web](#)). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa nav iegūta no adaptācijas autores darba, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakrītība vai neatbilstība, vai iespējamās jebkuras citas izmaiņas vai neatbilstības.

5. Īsa pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Izlase: 100 dažāda vecuma un dzimuma respondenti, hronisku muguras sāpju pacienti. Cita informācija nav sniegta. Nav informācijas par instrumenta psihometrisko atbilstību oriģinālam.

Informāciju, balstoties uz Nadeždas Jeņičenko 2017. gada bakalaura darbā “Ar veselību saistīta dzīves kvalitāte pacientiem ar hroniskām muguras sāpēm” un Evikas Papardes 2017. gada maģistra darbā “Hronisku muguras sāpju radīta nespēja un sāpju pārvarēšanas stratēģijas” veidotajiem aprakstiem un sniegto informāciju sagatavoja L. Regzdiņa-Pelēķe 29.10.2020.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>